

DISSESTITO V.

*De quarto effectu prædestinationis
Mariae, scilicet de eius sub-
stantia, & proprie-
tatis.*

Vltimum tandem prædestinationis Dei-
paræ effectum hic explicamus: Et est,
vti statuimus *Set. 3. 1. diss.* eius sub-
stantia naturalis cum omnibus ipsius proprietati-
bus ibi expressis. Sit ergo.

SECTIO PRIMA.

*An Maria sit Mulierum omnium maxima in perfec-
tione entitativa, essentiali, &
metaphysica?*

Pro hac speciosa quæstione à nullo Auc-
tore, quem ego viderim, ex professo
discussa, sed breviter tacta à P. Rod. & à P. Isq.
tantum insinuata, à nobis vero ordine Scholasti-
co probata, & digesta ex ipsius Isquierdi prin-
cipijs; præmitto primo: quod quantum aliud
est *physical*, illud nimirum, quod constat par-
tibus

tibus realiter inter se distinctis, vt linea; aliud
metaphysicum, quod constat partibus, vel quasi
partibus realiter inter se identificatis, vt homo
ex animalitate, & rationalitate: Atque hoc
quantum in *metaphysicum*, vel est *formale*, & est
illud, quod constat partibus formaliter ratione
nostra distinctis, & vnione formali vnitis, vt
animal, rationale, risibile.

Vel est *equivalens*, & est illud, quod licet
nullis partibus distinctis realiter, aut ratione
nostra constet, tamen ita se habet, ac si con-
staret partium compositione, quatenus æquiva-
let alicui composito ex partibus, V. g. *Potentia*
seu *virtus essentialis* nullas habet partes, aut rea-
les, aut formales; quia tamen datur una virtus
maior, quam alia, se habet tamquam si con-
staret partibus, nam æquivaleret quantis physicis;
in quibus maioritas, vel minoritas invenitur.
Præmitto secundo, quod aliqua prædicata me-
taphysica non consistunt in indivisibili, quia
æquivalent quanto composito ex partibus, inde
que suscipere possunt, magis, aut minus, esse
que æqualia, aut inæqualia alteri: Talia quan-
ta sunt *bonitas*, *virtus*, &c. Aliqua vero in indi-
visibili consistunt, quia neque per æquivalen-
tiam suscipiunt magis, & minus, vt *existentia*,
quoniam nulla existentia est maior, vel minor
alia.

Præmitto tertio: Quod Creatura habens
quantitatem

344.

Dissertatio V.

quantitatem physicam infinitam, ut linea infinite extensa, necessario habet quantitatem metaphysicam infinitam: Et ratio est evidens, quia ea linea V. g. habet infinitas partes, quæ aliquam bonitatem, & perfectionem essentialē debent habere, sed talis bonitas debet esse infinita, vt est innegabile; nam quicquid identificatur cum partibus infinitis, nequit non esse infinitum, & ea bonitas cum partibus infinitis linea identificatur: Ergo est infinita. Inde solum potest esse dubium, an inter Creaturas nullam quantitatem physicam habentes, vt est *Angelus* qui est integraliter indivisibilis; vel habentes quantitatem physicam finitam, vt est *homo*, possibilis sit *Creatura secundū* quantitatem metaphysicam infinita?

Respondendum autem est *cum cit. Isq. tom. I. de Deo tract. 6. disp. 13. q. 8.* possibilem esse, imo de facto dari *Creaturam infinitam* quoad metaphysicam quantitatem in aliquo gradu V. g. *bonitatis, perfectionis, &c.* Probatur assertum, quia iuxta superius dicta finitum nequit esse æquale infinito: Ergo omne quod est æquale infinito, vel etiam maius, debet esse infinitum; atqui possibilis est, imo de facto datur *Creatura æqualis, vel etiam maior* in quantitate metaphysica respectu multitudinis infinita: Ergo possibilis est talis *Creatura*.

Probatur minor: *Angelus supremus abs dubio*

HE

Sectio I.

345.

bio est maior multitudine infinita atliorum; visio beatifica maior est infinita multitudine tensionum materialium quoad quantitatem metaphysicam; unio hypostatica melior est, quam infinitæ uniones accidentales; & demum Maternitas Dei est intrinsece æstimabilior infinitis alijs qualitatibus, V. g. caloribus: Ergo possibiles sunt, imo de facto dantur *Creaturæ* meliores quoad intrinsecam bonitatem, quam aliquæ multitudines infinitæ: Antecedens videtur indubitate quoad omnes suas partes; & loquendo solum de Maternitate Dei, haec sine dubio est æstimabilior galore infinite intenso, ac proinde melior; sed haec melioritas est quantitas metaphysica, & intrinseca bonitas: Ergo Maternitas Dei est infinita quoad metaphysicam quantitatem.

Pramitto quarto cum eodem Isq. sup. quod hoc prædicatum *substantia rationalis intellectiva, & volitiva* est infinite perfectum perfectione metaphysica: Et ratio est, quia tale prædicatum ex conceptu suo maius est quoad bonitatem, & perfectionem, quam multitudo infinita frigorum, aut aliorum accidentium materialium; sed eo ipso est infinitum, quia finitum nequit esse maius infinito, vt est evidens: Ergo tale prædicatum est infinitum. Ex quo deducitur, quod homo est *Creatura infinita* saltem secundum quid quoad metaphysicam quantitatem, nam illi

X

illi est esse^{ntiale} prædicatum infinitum quoad metaphysicam bonitatem, & perfectionem. Indeque datur etiam, quod B. Virgo, sicut & quælibet alia mulier, est quoad metaphysicam quantitatem infinita. Quibus positis,

Nostra conclusio est cum P. I sq. sup. q. 9. proposit. 3. num. 299. & Rod. hic. q. 3. sect. 3. supposita, iuxta mea principia, in lib. de Anim. diff. 2. p. 1. inæqualitate Animarum etiam de facto existentium, Maria inter omnes mulieres, est omnium maxima entitative, & quoad prædicta in metaphysica; ita ut nec creaverit Deus, neque adhuc de potentia absoluta creare potuerit mulierem Maria perfectiorem, aut æque perfectam. Probatur conclusio: Inter Creaturas infinitas, quoad metaphysicam quantitatem possibilis est omnium maxima in perfectione essentiali; atqui substantia rationalis, qualis sunt mulieres, est Creatura infinita quoad metaphysicam quantitatem: Ergo inter mulieres est possibilis omnium maxima; sed si est possibilis est Maria: Ergo Maria inter Mulieres est entitative essentialiter omnium maxima.

Prima minor statuta est præmisso quarto: Probatur ergo maior: Sicut quantum physicum constat formaliter suis partibus, ita quantum metaphysicum constat suis partibus. æquivalenter talibus; atqui possibile est quantum physicum infinitum constans formaliter omnibus multitudi-

tudinibus infinitis partium sui generis V. g. ligoi: Ergo possibile etiam est quantum metaphysicum constans æquivalenter omnibus multitudinibus infinitis partium sui generis, V. g. bonitatis; sed quantum physicum constans formaliter omnibus multitudinibus infinitis partium sui generis, est maximum respectu cuiuslibet multitudinis infinitæ sui generis, ut est evidens: Ergo quantum metaphysicum constans æquivalenter omnibus multitudinibus infinitis partium sui generis est maximum respectu cuiuslibet multitudinis infinitæ partium sui generis; sed est possibile tale quantum, vel ostende repugnantiam: Ergo inter Creaturas infinitas, &c.

Iam vero probatur primi syllogismi minor subsumpta: Quando Deus destinavit, Filium suum fieri hominem ex aliqua muliere, cognovit omnes mulieres possibles, & omnium maximam inter eas: Ergo potuit eligere in Matrem Filij sui mulierem omnium maximam, & Filius eam postulare; sed eo ipso Pater illam elegit, & Filius postulavit; nam quis credat Patrem potentem dare Filio suo dilectissimo meliorem Matrem, non dedisse? Quis etiam credat, Filium potentem petere à Patre suo Matrem omnium substantialiter maximam, eam non petisse? Ergo si possibilis est Mulier omnium maximam, hæc est Maria.

348.

Dissertatio V.

Probatur vterius eadem minor auctoritate Patrum s. illi enim, quorum verba retulimus diff. 2. sect. 6. conclus. 2. expresse dicunt, Mariam esse, qua maiorem facere Deus non potest; item nec maiorem inter Matres, sicut nec maiorem inter Filios nasci potuisse; ac deum non posse aliquid fieri melius ipsa, sicut non potest aliquid melius esse Deo; ubi exprimunt se loqui etiam de potentia absoluta. Tum sic: Hac verba Patrum, cum dicta sint ab illis in maiorem Virginis gloriam, debent intelligi de maioritate praestantiori Mariae, scilicet non solum in genere moralis; verum etiam in genere metaphysico, & entitativo, si ea sit possibilis; atqui est possibilis iuxta nostram probationem: Ergo dicunt Mariam esse ingenere entitativo omnium maximam, ac per consequens, si possibilis est Mulier omnium maxima, ea

iuxta Patres est

Maria.

Argumenta contraria.

Argumentum primum: Si Maria est omnium maxima inter Mulieres, est infinita quoad quantitatem metaphysicam, in hoc enim fundatur probatio conclusionis; sed implicat Creatura ita infinita: Ergo Maria non

est

Sectio 1.

349.

est omnium maxima. Probatur minor: Nullum infinitum de facto existit; atqui si esset possibilis Creatura ita infinita, aliquod infinitum de facto existeret, cum existat Maria: Ergo implicat, &c. Nego minorem argumenti, & distinguo probationis maiorem: Nullum infinitum physicum, & formaliter tale, concedo, metaphysicum, & æquivalenter tale, quale est Maria, nego. Itaque infinitudo alicuius quantitatis physice de facto non existit: Et si existeret, esset talis quantitas formaliter ratione sui infinita, & non per æquivalentiam ad aliud, seu (vti alij loquuntur) repective: At vero Maria est infinita metaphysice; non quidem formaliter, quatenus habeat partes infinitas distinctas, sed respective, & per æquivalentiam, quatenus æquivalet, imo superat aliquam multitudinem infinitam; talem autem infinitudinem de facto dari, nihil vetat.

Sed contra: Si est possibilis talis infinitudo, sequitur, quod homo Iustus habens unum gradum gratiæ, habeat gratiam infinitam, cum unus gradus gratiæ superet multitudinem infinitam aliarum qualitatum, V. g. albedinum; sed hoc est absurdum: Ergo non est possibilis talis infinitudo. Distinguo maiorē: Habeat gratiam infinitam per æquivalentiam, concedo, infinitam in intensione per gradus infinitos, & formaliter distinctos, nego. Etenim homo ha-

bens

bens vnum gradum gratiæ non habet infinitos gradus, qui requirebantur, ut haberet infinitam gratiæ intensionem; attamen habet gratiam infinitam æquivalenter, quia ille gradus est æstimabilior intrinsece entitative, quam multitudine infinita qualitatum materialium; hoc autem non est absurdum.

Contra iterum: Ergo malitia peccati mortalis est simpliciter infinita in ratione offensa, cum supereret offensas infinitas factas homini. Thomistæ concedunt consequentiam; ego vero illam nego, quia licet malitia peccati supereret infinitas offensas factas homini, tamen intra suū genus admittit maius, nam vnum peccatum est maius alio; atque hoc est contra rationem infiniti perfectionis simpliciter talis, quod non admittit maius in sua linea, sicut neque Maternitas, neque Maria admittunt; solum enim inter infinita multitudinis, ut talia, potest dari maius materialiter, non autem inter infinita perfectionis, ut talia sunt.

Exinde malitia peccati mortalis etiam in ratione offensa solum est secundum quid infinita, & in ordine superiori ad alias offensas factas homini, uti communiter dicitur à nostris in tractatu de peccatis. Similiter reliquæ mulieres solum possunt dici infinitæ secundum quid, quia admittunt maiorem, nimurum Mariam; hæc autem in ratione perfectionis, ut talis, est simpli-

citer

citer insuita respectu aliarum mulierum, quia cum sit earum maxima, non admittit maiorem; licet æquivalenter sit infinita multitudinis: Atque idem dicitur de Maternitate.

Argumentum secundum: Predicata metaphysica quanta sunt bonitas, perfectio, potentia, &c. Sed infinitudo quoad hæc soli Deo convenit: Ergo nulli Creaturæ convenire potest, ac per consequens, nec Mariæ. Hoc argumentum multum probat, nam omne infinitum etiā physicum impugnat; quia in omni infinito physico aliqua bonitas datur, quæ debet esse infinita iuxta dicta superius. Distinguo igitur minorē, infinitudo increata, & à se soli Deo convenit, concedo, creata, & per participationem, subdistinguuo, infinitudo omnimoda sine aliqua imperfectione, concedo, cum multis physicis imperfectionibus saltem negativis, quæ dantur in Creatura etiā perfectissima, & infinita, nego.

Itaque infinitudo metaphysica Dei propria infinites infinite excedit metaphysicam Creaturæ infinitudinem, nam hæc habet imperfectionem essendi ab alio, non est omnimoda, & formalis, sed respectiva, æquivalens, & in aliis prædicatis; at vero infinitudo Dei est increata, omnimoda, & absque illa imperfectione, etiam negativa, quæ est carentia perfectionis non debitæ, ita ut solus Deus perfectior sit aggregato ex Deo, & Creatura etiam perfec-

tidioq

perfectissima, & infinita; nam Deus solus nullam dicit imperfectionem, illud vero aggregatum imperfectionem dicit Creaturæ, quam includit. Deinde sicut immortalitas, æternitas que possunt convenire Creaturæ, cur non infinitudo?

Argumentum tertium: Infinitudo quoad metaphysicam quantitatem est per *essentiam*; sed solus Deus est per *essentiam* infinitus: Ergo solus Deus habet infinitudinem quoad metaphysicam quantitatem: Ergo illam nequit habere Creatura, ac proinde nec Maria. Nota, quod Deus, *iuxta Patrem Vasques i. p. disp. 34. cap. 5. & p. 15q. sup.* dicitur, *infinitus per essentiam*, quatenus non habet causam suæ infinititudinis, sed illam habet à se; Creatura vero infinita secundum quantitatem metaphysicam licet possit dici *infinita secundum essentiam*, quia talis infinitudo stat in prædicatis essentialibus; non tamen ita dici debet, quia suam infinitudinem habet ab alio. Hinc distingo maiorem, est per *essentiam*, quatenus stat in prædicatis essentialibus; concedo, quatenus sit à se, nego.

Argumentum quartum: Ponamus unam speciem, cuius omnia individua sint infinita quoad quantitatem metaphysicam, & sit ea species natura humana. Tum sic: In hac specie datur series infinita individuorum infinitorum quoad quantitatem metaphysicam; atqui si in ea serie possi-

HE

possibilis esset Creatura omnium maxima, ea series esset infinita, & non esset nam in Creatura perfectissima terminaretur: Ergo in hac specie non est possibilis Creatura omnium maxima, & per consequens Maria non est talis in serie mulierum. Præmitto ad solutionem, quod series Creaturarum infinitarum quoad quantitatem metaphysicam, nequit esse infinita à latere, versus quod ascenditur, nam ea series necessario terminanda est in aliqua Creatura omnium maxima iuxta nostram probationem, & repugnat, quod infinitum habeat terminum.

At vero à latere, versus quod descenditur ea series infinita est, cum numquam per venturum ad aliquam Creaturam ita minimam in quantitate metaphysica, ut minor dari nequeat: & ratio, cur inter Creaturas secundum quantitatem metaphysicam infinitas implicant omnium minima, hæc est; quia quælibet multitudo infinita, divisibilis est in infinites infinitas multitudines: Ergo potest dividi in duas multitudines infinitas: Ergo hæc duæ minores erunt, quam tota multitudo, à qua divisa sunt: Ergo hæc duæ possunt dividi in alias duas infinitas, quæ similiter erunt minores, & sic deinceps. Totum est certum.

Tum sic: Inter infinita constantia ex partibus formalibus nequit dari unum infinitum omnium minimum, quia possunt dividi in minora,

&c.

& minora infinita sine fine per binarios, ternarios, quaternarios, &c. Ergo pariter inter infinita constantia ex partibus æquivalentibus, qualia sunt habentia quantitatem metaphysicam infinitam, nequit dari omnium minimum: Ergo inter Creaturas infinitas quoad metaphysicam quantitatem implicat omnium minima. His ex philosophia pro terminorum intelligentia suppositis, distinguo maiorem: Datur series infinita à latere, versus quod ascenditur, nego, versus quod descenditur concedo.

Argumentum quintum: Inter creaturas infinitas secundum metaphysicam quantitatem (vti est materia prima, quæ licet sit substantia, est tamen iuxta Phylosophos adeo imperfecta, vt vocetur *prope nihil*) implicat omnium maxima: Ergo similiter inter Creaturas infinitas secundum quantitatem metaphysicam, qualis est B. Virgo. Nego consequētiā, & est disparitas: Quia cum nullum sit finitum, supra quod aliud finitum cadere nequeat, nam in hoc contraponitur infinito, cui nullum finitum addi potest; inde oritur, quod supra quamlibet perfectiōnem finitam alia, & alia finita concipi possit, & proinde omnium maxima sit impossibilis, licet possibilis sit omnium minima, vt in quantis physicis est punctum indivisibile: At vero, vt admittenda sit Creatura omnium maxima inter infinitas quoad quantitatem metaphysicā, vrgit ratio efficiax nostrā conclusionis.

Ar-

Argumentum sextum: Maria est maxima omnium mulierum etiam possibilium in perfectione essentiali intrinseca: Ergo est specie distincta à reliquis mulieribus, quod est absurdum. Probatur consequētia: Si Maria est omnium mulierum maxima in perfectione intrinseca, notabiliter differt à reliquis mulieribus, cum illas excedat excessu nimis notabili; sed eo ipso est specie distincta: Ergo ita est. Præmitto ad solutionem, quod ea differunt simpliciter absolute, seu in specie physica, quæ notabiliter dissimilia sunt, vt homo, & leo, qui sunt prorsus dissimiles, nam habent diversas essentias: Ea vero, quæ sunt similia, seu eiusdem naturæ, habent tamen aliquam inæqualitatem, sunt eiusdem speciei physice, & simpliciter talis licet sint diversæ speciei logice, & secundum quid, quia in eo gradu, in quo vnum excedit aliud, non conveniunt: Atque ita differunt duo homines, quorum vnum sit intrinsece perfectior in intelligendo, quam alius; & calor, vt duo, à calore, vt octo.

Inde excessus notabilis si constituat vnum extreum dissimile alteri notabiliter, facit ea extrema simpliciter, & absolute in specie physica differre, & hæc differentia dicitur proprietatis formalis specifica; atque ita se habet rationale respectu hominis, & rugibile respectu leonis: Si vero excessus, licet sit nimis notabilis, non constitutat dissimilitudinem, sed solum inæquitatem,

litatem , quatenus vnum extreum habeat maiorem quantitatem , vel physicam , vel metaphysicam , quam aliud , non variat specie physicam simpliciter absolute talem , sed solum variat speciem secundum quid ; sic que accedit in caloribus V. g. in intensione inæqualibus . Hic ergo excessus dicitur materialis , quia respectu speciei propriæ talis , seu physicæ se habet materialiter , sicut differentia individualis , quæ non variat speciem .

Itaque licet Maria infinite excedat in essentiali perfectione reliquas Mulieres , non est diversæ speciei physicæ , cum in omnibus prædicatis cum eis conveniat : Erit ergo solum diversa in specie Logica , & secundum quid , quatenus est inæqualis ; in quo nullum est inconveniens , cum adhuc sit simpliciter , & absolute eiusdem speciei . Distinguo nunc consequens enthematis , est specie physica simpliciter , & absolute distincta , nego , specie Logica , & secundam quid , concedo : Et maiorem probationis , notabiliter differt differentia formalis specifica , nego , materialiter , & secundum quid , concedo : Et probationem , cum illas excedat excessu notabili , & constitutente dissimilitudinem , nego , inæqualitatem , concedo , & distinguo minorem , ut supra . Atque idem , quod hucusque de Maria respectu mulierum dictum est , dicendum etiam venit de maternitate radicali

dicali respectu omnium aliorum qualitatum .

SECTIO. SECUND. A.

De perpetua Virginitate Deiparæ physica , & moralis ,
vbi de matrimonio cum Sancto Joseph.

Dupliciter potest considerari Virginitas , physica numerum , & moralis : Prima consistit in integritate corporis , & dicit signaculum illæsum , & incorruptionem : Secunda consistit in actu voluntatis , seu proposito talem integratem servandi : Atque ita Virginitas est virtus ad voluntatem spectans . Physica item Virginitas se habet pro materiali , moralis autem pro formalis , nam propositum voluntatis illæsam integratem custodiendi est forma moralis , quæ advenit Virginitati physicæ tamquam obiecto , seu subiecto materiali . De utraque ergo inquiritur , an in Maria fuerit perpetua ? De prima scilicet , an Maria semper fuera Virgo , ante partum , in partu , & post partum Xpti : De secunda , an semper etiam ab instanti Conceptionis habuerit propositum , & Votum servandi Virginitatem ? Pro prima sit .

Prima conclusio : Physica Mariæ Virginitas fuit modo explicato perpetua . Ita omnes Catholici contra blasphemos Hæreticos Ebionem , Carpocratem , Cherintum , Iovinianum , & alios cum Erasmo ; imo , & contra Durandum ,